

Bij de risicoanalyse moet rekening gehouden worden met noodsituaties waarin ernstig gevaar dreigt en een onmiddellijke reactie vereist is, en moeten er gepaste preventiemaatregelen genomen worden.

Fiche 9.4. Het intern noodplan (INP)¹

Onder noodsituatie verstaan we: "elke gebeurtenis die schadelijke gevolgen voor het maatschappelijk leven veroorzaakt of veroorzaken kan, zoals een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, een ernstige bedreiging ten opzichte van het leven of de gezondheid van personen en/of ten opzichte van belangrijke materiële belangen, en waarbij de coördinatie van de disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of om de schadelijke gevolgen te beperken."²

Een noodsituatie kan veroorzaakt worden door onheil (brand, waterschade enz.), een zwaar ongeval (bomalarm, nucleair ongeval, sevesoalarm³) of een incident.

Zulke situaties kunnen zeer ernstige schade veroorzaken aan personen, goederen of het milieu. Elke vereniging kan ermee te maken krijgen en moet er dus op voorbereid moet zijn. Daarom moet er een samenvattend document opgesteld worden, waarin de specifieke gevaren van de vereniging en de algemene gevaren (brand) worden gekoppeld aan de noodprocedures om de gevolgen van een dergelijke gebeurtenis te voorkomen en te beperken.

Wat moet er in het INP staan?

Het intern noodplan (INP) bevat de procedures die gevolgd moeten worden in geval van een gevaarlijk ongeval of een specifiek incident (inclusief gevallen van geweld van buitenaf).

In het INP worden alle tertiaire preventiemaatregelen opgenomen die de gevolgen van de schade beperken wanneer de primaire en secundaire preventiemaatregelen hun doel missen (zie fiche 2.1).

Het INP bevat procedures over:

- informatie en instructies over noodmaatregelen;
- het alarm- en communicatiesysteem;
- veiligheidsoefeningen;
- de handelingen bij evacuatie en eerstehulpverlening;
- de voorzieningen voor de eerstehulpverlening;
- maatregelen om posttraumatische stress te voorkomen

Het intern noodplan wordt:

- schriftelijk opgesteld;
- aangepast aan de kenmerken van de instelling (interne organisatie en infrastructuur). Indien nodig moet voor elke locatie een specifiek plan opgesteld worden;
- ter advies voorgelegd aan het bevoegde Basisoverlegcomité (CPBW, IDPB) en ter goedkeuring aan de regionale brandweer;
- één keer per jaar aan het volledige personeel voorgesteld. Ook wordt een kopie van het plan uitgehangen voor de leden van het personeel.
- bij het veiligheidsregister van de instelling gevoegd en is te allen tijde toegankelijk;
- regelmatig getest door middel van praktische oefeningen (bv. evacuatieoefening bij brandalarm, schuilen bij een nucleair ongeval of een sevesoalarm);
- één keer per jaar bijgewerkt.

In fiche 9.4.1 vindt u een model van een intern noodplan, dat u kunt aanpassen aan de individuele kenmerken van uw instelling.

De werkgever moet zijn werknemers informeren over de gevaren waarmee ze geconfronteerd kunnen worden en hen bij ernstig en onmiddellijk gevaar instructies geven om het werk stil te leggen en/of zich in veiligheid te brengen. Hij moet ervoor zorgen dat alle werknemers in dergelijke situaties de gepaste maatregelen kunnen nemen. Er moeten procedures opgesteld worden, opdat werknemers die onwel worden of een ongeval hebben zo snel mogelijk de nodige hulp kunnen krijgen.

Werknemers die in geval van nood moeten ingrijpen, moeten opgeleid en regelmatig gesensibiliseerd worden, zodat ze de rol die hen in noodsituaties toebedeeld is zo goed mogelijk kunnen vervullen. Hulpverleners opleiden is van essentieel belang. Papierdocumenten zijn immers niet meer dan een hulpmiddel voor interventies en helpen niet om een antwoord te bieden op onverwachte situaties.

Per slot van rekening is het uiterst belangrijk om de organisatie en de procedures te testen. Tijdens zulke tests kan men de reacties van mensen en het verloop van de opgestelde procedures observeren, zodat het INP desgevallend aangepast kan worden en hulpverleners de mogelijkheid krijgen om zich bij ernstige problemen voor te bereiden.

¹ Boek 3, titel 3, hoofdstuk IV van de codex over het welzijn op het werk over het intern noodplan

² Art. 6 van het KB van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen

³ Een seveso-ongeval is een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen dat ernstig gevaar voor de gezondheid en/of het milieu veroorzaakt.